

แบบรายงานการตรวจราชการและนิเทศงานกรณีปกติ รอบที่ 2 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

เขตสุขภาพที่ 1 จังหวัดแพร่ ระหว่างวันที่ 6 - 8 สิงหาคม 2562

คณะที่ 1 การส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคและการจัดการสุขภาพ

ประเด็น กลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น

KPI : 7) อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี (38 ต่อพันประชากรหญิงอายุ 15 – 19 ปี)

- ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี (ร้อยละ 14.5)

สถานการณ์

| ที่ | ประเด็น                                                                                                                                       | เป้าหมาย                     | ผลการดำเนินงาน |       |                             |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|----------------|-------|-----------------------------|
|     |                                                                                                                                               |                              | 2560           | 2561  | 2562<br>ณ วันที่ 22 ก.ค. 62 |
| 1   | อัตราการคลอดมีชีพในหญิง อายุ 15-19 ปี                                                                                                         | ไม่เกิน 38 ต่อพัน<br>ประชากร | 22.75          | 19.15 | 13.41                       |
| 2   | ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี                                                                                                 | ไม่เกินร้อยละ 14.5           | 18.60          | 14.98 | 13.53                       |
| 3   | ร้อยละของหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี ที่ได้รับ<br>บริการคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่ทุกวิธีหลัง<br>คลอดหรือหลังแท้ง                                   | ร้อยละ 80                    | 30.18          | 33.82 | 30.08                       |
| 4   | ร้อยละของหญิงไทยอายุน้อยกว่า 20 ปี หลัง<br>คลอดหรือหลังแท้งที่คุมกำเนิดได้รับการคุม<br>กำเนิดด้วยวิธีกึ่งถาวร (ยาฝังคุมกำเนิด/ห่วง<br>อนามัย) | ร้อยละ 80                    | 86.05          | 81.33 | 87.50                       |

1. อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี

อัตราการคลอดมีชีพในหญิง อายุ 15-19 ปี ต่อพันประชากรของหญิงอายุ 15-19 ปี ของจังหวัดแพร่ มีแนวโน้มลดลง ตั้งแต่ ปีงบประมาณ 2560 - 2562 (ข้อมูล ณ วันที่ 22 กค 62) พบว่า อัตราการคลอดมีชีพ เท่ากับ 22.75 , 19.15 และ 13.41 ต่อพันประชากรตามลำดับ ซึ่งไม่เกินเป้าหมาย (เป้าหมายไม่เกิน 38)

2. ร้อยละของการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุ ต่ำกว่า 20 ปี

การตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่น ตั้งแต่ ปีงบประมาณ 2560-2562 (ข้อมูล ณ วันที่ 27 มิ.ย.62) พบว่า มีแนวโน้มลดลง อัตราการคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่ทุกวิธี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2560 - 2562 (ข้อมูล ณ วันที่ 22 กค 62) เท่ากับ ร้อยละ 30.18, 33.82 และ 30.08 ตามลำดับ

จากข้อมูล ในระบบ HDC หญิงตั้งครรภ์ซ้ำ จำนวน 18 ราย พบว่า มีการตั้งครรภ์ซ้ำ จำนวน 3 ราย เป็นชนเผ่า ที่ บ้านสันทะ อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน 2 ราย (อายุ 17 ปี และ 19 ปี) และชนเผ่าที่ อำเภอบพพระ จังหวัดตาก 1 ราย อายุ 19 ปี คิดเป็นประชากรที่เป็นชนเผ่า ร้อยละ 16.67 ของหญิงตั้งครรภ์ซ้ำ ทั้งหมด

3. ร้อยละของหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี ที่ได้รับบริการคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่ทุกวิธีหลังคลอดหรือหลังแท้ง

ร้อยละของการคุมกำเนิดทุกวิธี เท่ากับ ร้อยละ 30.18 , 33.82 และ 32.17 ตามลำดับ ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์เป้าหมาย (เป้าหมายร้อยละ 80) เนื่องจากการบันทึกข้อมูลในการให้บริการคุมกำเนิด ไม่ตรงตามกำหนดเวลา (ให้ส่งรายงานบริการคุมกำเนิดภายใน 42 วัน)

4. ร้อยละของการคุมกำเนิดด้วยวิธีกึ่งถาวร

ร้อยละของการคุมกำเนิดด้วยวิธีกึ่งถาวร (ยาฝังคุมกำเนิด/ห่วงอนามัย) เท่ากับร้อยละ 86.05, 81.33 และ 86.49 ตามลำดับ ซึ่งผ่านตามเกณฑ์เป้าหมาย (เป้าหมายร้อยละ 80)

5. การพัฒนาคลินิกบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชน

การพัฒนาคลินิกบริการสุขภาพที่เป็นมิตรสำหรับวัยรุ่นและเยาวชน (YFHS) ฉบับบูรณาการโรงพยาบาลดำเนินการได้ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน 7 แห่ง (เป้าหมาย 8 แห่ง) โรงพยาบาลสูงเม่นได้รับการเยี่ยมเสริมพลังและผ่านการประเมินรับรองมาตรฐานครั้งที่ 2 จากทีมประเมินศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่ โรงพยาบาลแพร่ อยู่ระหว่างเตรียมพร้อมรับการประเมินจากกรมอนามัย ในวันที่ 14 สิงหาคม 2562

การจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้รับผิดชอบงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่ง ในวันที่ 14 มิถุนายน 2562 เพื่อให้มีความรู้สามารถแนะนำบริการฝังยาคุมกำเนิดกึ่งถาวรในกลุ่มวัยรุ่น ทางเลือกสำหรับการยุติการตั้งครรภ์ และระบบช่วยเหลือ ส่งต่อ วัยรุ่นที่มีปัญหาสู่คลินิกบริการสุขภาพที่เป็นมิตร

6. การดำเนินงานอำเภออนามัยการเจริญพันธุ์

อำเภออนามัยผ่านเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน 2 อำเภอ (เป้าหมาย 8 อำเภอ) อีก 6 อำเภอ มีการดำเนินงานแต่ยังไม่พร้อมรับการประเมินมาตรฐาน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่ กำหนดระดับความสำเร็จของอำเภออนามัยการเจริญพันธุ์ เป็นตัวชี้วัดในการดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการระดับอำเภอ

การดำเนินการของอำเภอ เพื่อเตรียมรับการประเมินอำเภออนามัยการเจริญพันธุ์

- การสนับสนุนให้ ภาศึ เครือข่าย เข้ามามีส่วนร่วมโดยจัดทำคำสั่งคณะกรรมการดำเนินงานอำเภออนามัย การเจริญพันธุ์

- การจัดทำแผนบูรณาการอำเภออนามัยการเจริญพันธุ์

- การจัดอบรมสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว บูรณาการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นร่วมกับ อบท.ในพื้นที่

- ร่วมกับ แกนนนำ เด็กและเยาวชนในการประชาสัมพันธ์ช่องทางเข้าถึงบริการสุขภาพที่เป็นมิตร

7. การขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับจังหวัดตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาคการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559

จัดประชุมคณะอนุกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาคการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ระดับจังหวัด 1 ครั้ง ในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562 เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาคการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นจังหวัดแพร่ โดยนำเสนอสถานการณ์วัยรุ่นและพิจารณาร่างยุทธศาสตร์และรวบรวมแผนปฏิบัติงานของหน่วยงานตามยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

8. การดำเนินงานต่อไป

- การบูรณาการร่วมกับคณะทำงาน MCH Cluster เพื่อให้สามารถบันทึกข้อมูลได้ครบถ้วน ถูกต้องตามเวลาที่กำหนด

- การสนับสนุนให้ แก่นนำสภาเด็กและเยาวชน และสถานศึกษา มีบทบาทในการประชาสัมพันธ์สิทธิการเข้าถึงบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ของวัยรุ่น

- การติดตามสุขภาพของแม่และลูกหลังคลอด

## Σ ข้อเสนอแนะต่อนโยบาย/ต่อส่วนกลาง/ต่อผู้บริหาร/ต่อระเบียบ กฎหมาย

1. ถึงแม้ว่าปัญหาแม่วัยรุ่นจะมีแนวโน้มลดลง แต่ยังขาดช่องทางที่จะให้วัยรุ่นเข้าถึงการให้คำปรึกษา และวัยรุ่นยังไม่รู้สิทธิของตนเองว่าสามารถเข้ารับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์อะไรได้บ้าง ควรมีนโยบายดำเนินการร่วมกับสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์สิทธิของวัยรุ่นและบริการที่วัยรุ่นมีสิทธิได้รับตามชุดสิทธิประโยชน์

2. ควรมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดประชุมคณะอนุกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในระดับภาคหรือระดับประเทศ โดยเชิญหน่วยงานหลักเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้สามารถบูรณาการกันได้ทุกระดับ

ผู้รายงาน นางสาวศิรินทร์ทิพย์ สุพรรณ  
ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ  
โทร 083 0043901  
e-mail : ea.pro@hotmail.com